

PROJEKT ETNORDEN

- et projekt under Nordisk Ungdomskomit ,
Nordisk Ministerråd

Slutrapport 2004

November 2004
mixConsult

November 2004

Slutrapport 2004

Projekt Etnorden

Indhold:

1. Baggrund.....	s. 2
2. Resultater generelt.....	s. 3
3. Projektforløb.....	s. 4
4. Forslag til ændringer / nye initiativer.....	s. 7
5. Andre erkendelser.....	s.10

1. Baggrund

Baggrunden for projektet har været et ønske fra Nordisk Ungdomskomite's side om at styrke tilbuddet til specielt etniske minoritetsunge, der i et nordisk perspektiv og i relation til NUK's generelle bestræbelser for at styrke unges integration og indflydelse, er en relativ usynlig gruppe.

Målsætningen for projektet har været at skabe øget mangfoldighed og øget indflydelse for unge gennem en forstærket støtte til nordisk samarbejde mellem grupper, som hidtil sjældent er blevet støttet – i særdeleshed indvandrerorganisationer, etniske minoritetsorganisationer og nye typer af ungdomsorganisationer. Målgruppen har således været at finde blandt unge og ungdomsgrupper med minoritetsbaggrund i organisationer, der arbejder med etniske relationer

Succeskriterierne for projektet har været dels at modtage flere ansøgninger fra minoritetsorganisationer til projektstøtte, dels at udvikle og tilpasse informations-/rådgivningsindsats overfor minoritetsungdomsorganisationer samt endelig at starte på etableringen af e-mail-/internetbaseret netværk blandt minoritetsungdomsorganisationer i Norden.

2. Resultater generelt

Generelt om projektets resultater kan man sige, at der gennem projektet overhovedet er formidlet en viden om eksistensen af det nordiske samarbejde som sådan, og specifikt NUK som funder af projekter, overfor en gruppe af unge med forskellig minoritetsbaggrund.

Der er ikke mindst blevet formidlet et signal om, at NUK gerne vil modtage ansøgninger fra minoritetsungdomsforeninger, hvilket blandt især ungdomsforeninger med rødder immigrantmiljøer har været noget helt nyt, og der er blevet givet et signal om, at man i det nordiske samarbejde indtænker denne ungegruppe og gerne vil have dem til at etablere nordiske forbindelser og markere sig som borgere i Norden.

Det er svært at udtale sig kategorisk om projektets resultater på nuværende tidspunkt, da denne form for formidling og udvikling erfaringsmæssigt er en længerevarende proces, som der bør måles på ved de kommende runder i 2005. Informationsindsatsen slog først gennem hen over sommeren, og foreløbig ser det ud til at nye foreninger, som ellers ikke ville have søgt er blandt de 14 ansøgere til runde 3 (ansøgningsfrist den 1. september). Ansøgningerne for 1. november er på nuværende tidspunkt ikke færdigbehandlet. Endvidere har projektlederen været i kontakt med flere foreninger som har planer om at aflevere ansøgninger i 2005. og endelig har nogle foreninger/projekter etableret samarbejde / besøgt hinanden uden at søge midler fra NUK.

Projektet har gennem en særlig tilrettelagt informationsindsats, netværksdannelse, besøg og workshop gennemført en informations- og rådgivningsindsats samt opsamlet erfaringer med den måde den generelle indsats fungerer, som vil blive formidlet i nærværende rapport.

Med hensyn til et egentligt netværk blandt minoritetsungdomsforeninger er der i højere grad blevet etableret en række mindre netværk omkring mere specifikke interesser og fællesskaber, som forhåbentlig kan udvikle sig til egentlige samarbejder og projekter ved siden af et mere løst koblet e-mail netværk blandt aktører, som har udtrykt generel interesse.

Til gengæld har nogle af de mindre netværk etableret en tættere kontakt gennem besøg hos hinanden, deltagelse i fælles workshop og konkrete diskussioner om udvikling af fælles projekter.

Derudover er der gennem projektet indhentet en del erfaringer og viden om den gruppe unge, som har været projektets målgruppe – viden der kan give anledning til nye initiativer og justeringer på flere områder. Den mest gennemgående erfaring har været denne ungegruppes refleksion over sin egen særlige position i forhold til den nation de bor i – og hvordan meget få af disse unge overhovedet har tænkt på sig selv som en del af et nordisk fællesskab – en erkendelse, som generelt må give overvejelser om hvordan det Nordiske fællesskab som sådan "brandes", og om der gøres tilstrækkeligt meget ud af at inkludere alle befolkningsgrupper.

3. Projektforløb

Aktiviteter

Research/identifikation af målgruppe er sket løbende gennem undersøgelse af eksisterende materiale, web-sites, diverse ungdomsorganisationer og –grupper, forsknings- og undersøgelsesrapporter, kontakt til uddannelsessteder, byer, medier, minoritetsorganisationer og andre organisationer, sociale projekter, formelle og uformelle netværk, enkeltpersoner m.v.

I den indledende fase blev der bl.a. gennemført et panel med unge, som dels gav deres bud på projektoplægget, dels på det at være unge med minoritetsbaggrund i Norden og endelig gav deres besyv omkring udformning af web-site.

Identifikationen er foregået i mange retninger og efter blæksprutte-princippet, hvor der har været gevinst i form af nye kontakter, der giver nye kontakter i nogle tilfælde og ingen nye kontakter i andre. Feltet som sådan er præget af, at der ikke eksisterer centrale overblik eller indgange til denne ungegruppe, hvorfor kontakten til gruppen skal gå mange veje og ikke mindst udnytte enkeltpersoner og uformelle netværk.

Information og formidling

Udarbejdelse af web-sitet www.etnorden.org og pjece-/plakatmateriale med logo har haft flere formål. Dels at give projektet identitet, så det eksisterer et sted og dels at formidle projektets centrale budskab;

1. NUK ser gerne ansøgninger fra organisationer med tilknytning til minoritetsungdom og
2. anvisninger på hvordan man kan komme videre derfra i form af information om betingelser for at søge, henvisning til ansøgningsskema m.v.

Udarbejdelsen af både web-site og pjecemateriale løb ind i visse tekniske anskeligheder, som betød at dette materiale blev en del forsinket. Samtidig blev det også klart for projektlederen, at det var svært at formidle informationen om projektet uden pjecematerialet, som er det, der kan sendes rundt, have med til møder, deles ud på konferencer m.v. Web-sitet er nødvendig, fordi det er en bestandig størrelse på nettet, som man kan søge ind på, når man har tanker konkret om at søge midler – og den er også god at henvise til i informationsspredning med e-mails. Ligeledes er logoet vigtigt for at give projektet identitet.

Web-sitet blev i udgangspunktet tilført funktioner så som nyheder og debatfunktion, men set i bakspejlet kan dette site ikke bære sådanne funktioner – det skal mere være en konstant som altid har den opdaterede information om ansøgningsfrister og lignende.

Såvel web-site som pjecemateriale har engelsk som hovedsprog og på websitet er der yderligere en præsentationsside på 7 nordiske sprog. Det er indtrykket, at det var en korrekt vurdering at engelsk er det eneste nordiske fælles sprog – men at det

samtidig for nogle (måske de fleste) er forbundet med lidt berøringsangst at skulle læse og især skrive på engelsk. Dog har projektlederen også i forbindelse med besøg i nogle af foreninger oplevet, at de unge for det første hellere vil tale engelsk end forsøge at forstå projektlederens dansk – og for det andet talte et imponerende og ubesværet engelsk. Men som sagt, der er store forskelle.

Web-site og pjecemateriale blev færdigt i april og distribueret de følgende 4-5 måneder. Responsen på udformning og layout har været positiv. Der er udsendt / uddelt ca. 19.000 pjecer, 1000 plakater, sendt ca. 500 e-mails om projektet. Trafikken på web-sitet har været begrænset – omkring 2000 hits og ca. 100 har tilmeldt sig det nyhedsbrev, som sitet giver mulighed for og der er blevet udsendt 7 nyhedsbreve. Derudover har NUK fået 5000 pjecer og der er ca. 2000 pjecer tilbage. Samlet må det siges, at selve postudsendelsen af pjecematerialet har taget uforholdsmæssig megen projekttid.

Det er umiddelbart svært at vurdere effekten, men det er projektlederens klare opfattelse at pjecen er blevet læst og initiativet registreret som noget "der eksisterer" – også selvom man ikke lige har planer om at benytte sig af tilbuddet.

Facilitering

Faciliteringen har fordelt sig på flere områder.

For det første er der via web-sitet etableret en kontaktpersonordning, således at der for hvert land er en person man kan kontakte på sit eget sprog med eventuelle spørgsmål. Det er ikke indtrykket, at mange har benyttet sig af denne mulighed.

For det andet har der skulle udføres rigtig meget opsøgende arbejde fra projektlederens side – både for at informere og for at tilbyde assistance. Mange svarer ikke og rigtig mange melder tilbage, at de er interesserede, men enten har de ikke overskud lige nu eller også sker der bare ikke noget.

For det tredje har projektlederen haft en del henvendelser - særligt i forbindelse med udsendelse af pjecematerialet. En del af disse henvendelser har haft som effekt at henvenderne blev opmærksom på, hvad der ikke dækkes af denne pulje.

Projektlederen er adskillige gange stødt ind i den situation, at det forekommer foreninger at være et uoverskueligt arbejde at etablere kontakt til samarbejdspartnere og udforme ansøgning, og hvor de har givet udtryk for at de gerne vil deltage i projekter som NUK sætter i gang, men at de ikke har kræfterne til selv at organisere projekterne – også i betragtning af den samlede pulje af NUK-ansøgningsmidler, som indikerer mindre bevillinger til de enkelte projekter, eller "nåleøje" for få projekter.

Materialet og beskrivelsen af initiativet er sendt til diverse web-sites og magasiner som beskæftiger sig med minoritetsproblematikker/ungdomsområdet, men det er en information, som i sig selv ikke har den store nyhedsværdi, men er en god brugsinformation.

Netværksdannelse og assistance

Netværksdannelse og assistance til projektforberejdelse har været en løbende aktivitet. Hen over sommeren kunne ferieperioden mærkes – det var været svært at få kontakt, kontakter er "forsvundet" og aftaler er brændt af. Dette var ikke overraskende, ej heller ødelæggende, men det har taget meget af projektlederens tid.

Projektlederen har gennem projektperioden besøgt en lang række ungdomsforeninger i Norden for at gøre opmærksom på støttemulighederne og for at undersøge mulige interesser for netværkskobling med ungdomsforeninger andre steder i Norden. Af hensyn til den tid, der har været til rådighed er Oslo, Stockholm, Helsingborg, Malmø, Kristiansstad, København, Århus, Odense og Grønland blevet prioriteret.

Dette har som en sideeffekt medført en afdækning af en række interessante forhold, som vil blive berørt til sidst i denne rapport.

Workshop

Som en aktivitet, der lå udenfor det oprindelige projekt blev der i september måned afholdt en fællesnordisk workshop for foreninger/projekter, der nationalt arbejder med etniske minoritetspiger. Der deltog 14 personer i denne workshop, som var en succes og sluttede med fælles beslutning om at etablere Nordisk pigenetværk, at arrangere besøg hos hinanden og at arbejde sig frem mod en nordisk pigefestival. Endvidere har projektlederen haft kontakt med andre pigeprojekter der gerne vil kobles på netværket. Igen synes der dog at være behov for central koordinator – eller støtte omkring den egentlige etablering af netværket – i det mindste til det er kommet rigtigt i gang.

Workshop- modellen kunne bruges i forhold til andre ungegrupper/-foreninger som har interesser/fokus til fælles – og en del af disse foreninger har givet udtryk for at de meget gerne vil deltage i en sådan workshop.

Tidsplan

Tidsplanen for den samlede projektperiode blev forlænget med 5 måneder, hvilket af projektlederen betragtes som en fordel for projektet, da en sådan proces erfaringsmæssigt tager meget lang tid – og også ud over projektperioden bør vedligeholdes, hvis man vil følge op på initiativet. For en ordens skyld skal det nævnes at forlængelsen er sket indenfor de fastlagte økonomiske rammer.

Forankring

Initiativet endnu ikke forankret efter projektperiodens udløb. Forankringen bør tage hensyn til de eventuelle justeringer og initiativer som foretages i kølvandet på projektet. Der er flere forskellige modeller at vælge imellem:

1. Afslutte projektet ved at lukke web-sitet og ikke gøre mere i forhold til denne ungegruppe
2. Lade web-sitet leve med opdateringer omkring ansøgningsfrister og evt. tilpasse Cirus sitet med flere sprog og eksempler

3. Lade web-sitet leve med opdateringer omkring ansøgningsfrister m.v. kombineret med andre initiativer – i form af workshops og/eller aktiviteter

Økonomi

Projektet har holdt sig indenfor det samlede budget. Der er sket mindre justeringer mellem de enkelte poster og der er et mindre restbeløb tilbage. Det endelige regnskab vil foreligge så snart bilag fra deltagere i workshoppen den 22. september er modtaget.

4. Forslag til ændringer / nye initiativer på baggrund af projektforsløbet

Justering af ansøgningspraksis

Især to forhold er blevet fremhævet af flere unge:

For det første et ønske om at ansøgningsvejledning på cirius udformes på de respektive nordiske sprog, og at der suppleres med pædagogiske eksempler ligeledes på de forskellige nordiske sprog.

For det andet er der et ønske om en mere konkret assistance omkring udformning af ansøgningerne, hvilket også kan tolkes som et ønske om at "nogen" tager hånd om etablering af projekt og nordisk samarbejde omkring projektet. Altså at der etableres en konkret rådgivnings-/støttefunktion, som kan gå konkret ind i de enkelte projekter og være med til at sikre grundlaget/opstarten.

Projektlederen har ofte fornemmet at de unge efterspørger en meget konkret assistance – og gerne en "næsten-lovning" på et større beløb før en ansøgning bliver produceret. Dette har naturligvis ligget udenfor projektlederens formåen og kompetence.

Ønske om / behov for aktiviteter

Gennemgående har de unge givet udtryk for, at de synes det kunne være spændende at deltage i aktiviteter, hvor de kan mødes med unge fra de andre nordiske lande. Som nævnt tidligere kan dette dog ofte synes som en uoverskuelig opgave at organisere selv.

Samtidig vil mange af de unge jeg har været i kontakt med gerne lave noget aktivt – spille musik, holde fester, deltage i sommerlejre, festivals, rejse osv. og en del har givet udtryk for at de meget gerne vil deltage i "noget" som NUK vil sætte i værk, men de overkommer ikke selv at skabe rammerne. Samtidig tænder ideen om et fælles nordiske arrangement, hvor man kan møde andre unge med forskellig minoritetsbaggrund stjerner i øjnene på de fleste. (Ikke sådan at forstå at majoritetsunge i denne sammenhæng er udelukkede – de skal blot ikke her - som de er i alle mulige andre sammenhænge – være de fleste.)

På den baggrund kunne man overveje – måske i et bredere nordisk regi at tage initiativ til fx

- fælles nordisk sommerlejr / festival for unge

- ungdomshøjskole på 2-3 uger med deltagere fra de forskellige lande

Sådanne aktiviteter vil kunne give synlighed for det nordiske samarbejde, eksponering af de unge og et konkret rum for disse ungegrupper til at føle sig inkluderet i det nordiske fællesskab. Samtidig kan det danne afsæt for stærke netværksforbindelser mellem de unge, som kan udvikles senere hen. En sådan aktivitet kan udvikles til at blive en årlig tilbagevendende begivenhed som igen giver identitet til et sådan forum og et fixpunkt for det videre arbejde. Endvidere kan det være afsæt for at disse unge også begynder at præge det nordiske samarbejde og at forbindelsen til grupperne bliver mere stabile og vedholdende.

Man kunne også vælge andre måder at give ønsket om at inkludere alle unge i det nordiske fællesskab identitet og synlighed – fx gennem

- Udarbejdelse af publikationer med portrætter af og historier om minoritetsunge/ungdomsforeninger i Norden
- Afholdelse af 1-dags event eller konference for og med multikulturel ungdom i Norden – evt. i forbindelse med en stor kulturel begivenhed – fx Mela i Oslo i 2005
- Indstiftelse af en pris for bedste mangfoldighedsprojekt
- Afholde novellekonkurrence med efterfølgende publikation
- Etablering af rejsende film-festival/fotoudstilling med film omkring unge, identitet, Norden m.v.
- Udarbejdelse af dokumentarfilm til undervisningsbrug om de forskellige ungdomsliv i Norden
- Etablering af fælles kursusvirksomhed i projektstyring, drift af organisationer, fundraising m.m. for foreningerne
- Karavane projekt, hvor en gruppe unge med forskellig nordisk og anden baggrund en sommerferie kører rundt og fortæller og diskuterer om det at være ung i Norden – fx inviterer byens ungdomsforeninger til et møde på byens torv
- Organisering af besøgsrunder, hvor foreninger/projekter skiftes til at være guider og sætte program sammen
- Historisk projekt hvor historien om de enkelte minoritetsgrupper afdækkes og synliggøres fx gennem teaterprojekt som de unge deltager i /turnerer med.

Endelig kan man på i mindre skala vælge at gennemføre flere workshops med udgangspunkt i de foreninger som allerede har udtrykt interesse for at undersøge muligheden for fælles projekter og danne netværk med hinanden.

Lokale behov

Et fællestræk er ved disse ungdomsforeninger, - grupper og -projekter er at de er uden et stort organisatorisk apparat og mange års erfaring med fundraising og drift. Som regel er de også i udkanten af de organisatoriske og politiske netværk, der ofte virker befordrende for dels at vide hvor der er penge at hente, og dels for at pejle sig ind på at søge på noget som giver en bevilling.

Men der er også stor forskelle mellem de unge og stor forskel på behovene for støtte og aktiviteter.

Der er stor forskel på, om man er ung i storbyen eller om man er ung i et mere tyndt befolket samfund.

Der er forskel på, hvordan man opfatter sin egen position som ung afhængig af den historiske sammenhæng, man er en del af – fx som del af et oprindeligt folk, der har været gennem kolonisering, som barn af immigranter fra kom til et Nordisk land for 30 år siden, som adopteret, der oplever at blive betragtet som "fremmed".

Der kan være forskel på positionen afhængig af køn – en del af ungeaktiviteterne fokuserer på pigernes situation.

Der er stor forskel på hvilken aldersgruppe foreningen /projektet henvender sig til – altså hvordan "unge" defineres.

Der er også forskel på uddannelsesniveauer, men det er dog samtidig indtrykket at mange af de unge der er aktive i foreninger også typisk er i gang eller har taget en eller anden form for uddannelse.

Der er stor forskel på om ens modersmål er et af de store eller et af de små nordiske sprog eller et ikke-nordisk sprog, og hvor godt man behersker fx engelsk.

Endelig er der de sociale forskelle, som generelt og statistisk placerer i hvert fald immigrantunge på et gennemsnitligt lavere socialt niveau end det der er gennemsnittet for majoriteten.

Der er også forskel på hvordan man eksisterer som forening i de forskellige lande – bl.a. hvor let/svært det i øvrigt er at skaffe midler til sine aktiviteter.

Disse forskelle kan have stor betydning for hvilke behov og ønsker de enkelte foreninger formulerer, men det kan også have stor betydning for motivationen for at søge midler til et nordisk projekt.

En enkelt ting har dog i særlig grad fanget projektlederens opmærksomhed i forhold til ungdomsarbejdet i Grønland, men dette gælder måske også i relation til andre områder med lange transportveje:

Det er blevet fremhævet igen og igen, at transportudgifterne såvel indenfor Grønland som mellem Grønland og de øvrige nordiske lande er en stor barriere for at etablere konkrete projekter og netværk – og at de unge er skeptiske overfor om denne ekstra udgift som næsten altid vil være en del af en ansøgning om nordiske aktiviteter i praksis kan medvirke til at ansøgningerne ikke bliver imødekommet.

Denne skepsis skal nok ses i lyset af at de unge i forvejen oplever det som dyrt og derfor besværligt at skulle deltage i nordiske arrangementer.

Man kunne evt. overveje om man konkret kan fremtænke en kompensationsprocedure i relation hertil.

5. Andre erkendelser

Ung i det nationale og diasporaen.

Begrebet diaspora bruges til at sætte ord på de transnationale fællesskaber, som eksisterer – typisk mellem migrantgrupper i forskellige lande.

Det har været kendetegnende for mange af de unge projektlederen har mødt, at de unge retter sig i foreningssammenhæng i meget høj grad mod for det første mod unge med samme etniske baggrund som dem selv i det land de bor. Den nationale/regionale nordiske sammenhæng fylder tilsyneladende meget i de unges orientering – i og med det er den samfundsmæssige sammenhæng de er født/vokset op i og bor i det meste af tiden. Anerkendelse står mange steder centralt for mange af aktiviteterne og motivationen for foreningsarbejdet. Det kan være anerkendelse af sprog, historie, kulturelle værdier, ligeværd, men også anerkendelse af ulige betingelser for minoritet og majoritet, og erfaringer med diskrimination og racisme.

For det andet orienterer mange af de unge sig mod et fællesskab, der har det land, deres forældre eller de selv som små har forladt, som centrum. Det man kunne kalde et "diaspora-rum". De unge betragter denne orientering som selvfølgelig og som en ressource – ikke som en konflikt, selvom de er helt bevidste om at majoritetssamfundet ofte tolker denne orientering som et problem eller en konflikt. Endvidere er de unge ofte meget praktisk orienteret i deres bevægelse i dette diaspora-rum; arbejder på at organisere udveksling mellem "afsenderland" og det sted de bor fx ifm. turisme, jobs, musik etc. og ægteskab, studier, ferier, venner og viden er noget, der opstår og foregår indenfor dette udvidede rum.

For nogle unge er dette udvidede diaspora rum geografisk meget stort og defineres ikke som et enkelt afsenderland. Dette gælder fx den afrikanske rum, som defineres af nogle af de unge som dækkende Afrika, Caribien m.v.

I forbindelse med Grønland synes tendensen til orientering udenfor Grønland at gå i retning af inuitter i fx Canada og eller unge i bygder i Norge. Orienteringen går tilsyneladende ikke i retning af unge i Danmark. Som én udtrykte det, så var det mere spændende at være sammen med unge der ikke var fra Europa, "for der havde man et større kulturelt fællesskab".

Først derefter kommer tilsyneladende andre internationale orienteringer og her kommer Europa / EU ind som et rum man har færdedes lidt i / har kontakter i / har kendskab til – og derefter andre orienteringer – som det nordiske og de andre nordiske lande. Men ofte opstår orienteringen mod det nordiske – eller orienteringen mod det nordiske som en mulighed – først ved kendskabet til dette projekt.

Tilknytningen til et "diaspora-rum" handler tilsyneladende ikke mindst om identitet – kulturel og etnisk identitet oftest koblet med en meget reflekteret, erfaringsbaseret oplevelse af at være marginaliseret – socialt, kulturelt, sprogligt, etnisk osv. og i den sammenhæng er det projektlederens oplevelse, at de unge almindeligvis tolker det nordiske fællesskab som majoritetssamfundenes fællesskab – ikke som et fællesskab der inkluderer dem. Måske giver diaspora-rummet mulighed for udfoldelse af den

personlige identitet som den nationale sammenhæng i de nordiske lande ikke giver plads til.

Det er samtidig indtrykket, at de unge foreningsaktiviteter i meget høj grad adskiller sig fra forældrenes foreningsaktiviteter, som måske i højere grad har haft karakter af hjemstavnsforeninger og af politiske foreninger, som definerede sig i relation til afsenderlandets politiske virkelighed og udvikling. Disse unge insisterer på at være både-og, at udnytte kompetencer og teknologi, og selv definere hvad der er vigtigt for dem.

Det er tankevækkende at de unges aktiviteter og bevægelser i dette diaspora-rum på den ene side giver dem nogle store kompetencer i forhold til at bevæge sig på tværs af grænser og kulturelle sammenhænge, og i forhold til at organisere liv, netværk og aktiviteter også på tværs af landegrænser – fx læse eller arbejde forskellige steder i verden samtidig med at man vedligeholder og videreudvikler foreningsaktiviteterne i diaspora-rummet og holder tætte forbindelse med dem, der er tilbage i det nordiske land.

På den anden side forekommer dette liv rimeligt usynligt og u-værdsat indenfor den nationale ramme, selvom det absolut må siges at være egenskaber som kvalificerer i denne stadigt mere globaliserede verden.

På den baggrund kunne det være relevant at der fra nordisk side igangsættes initiativer som kan synliggøre, inkludere og inddrage disse unge i det generelle fælles billede af hvad det i dag vil sige at være ung i Norden. Det kan fx være forskning eller støtte til de unges egen dokumentering gennem film, litteratur mv. af livet som nordisk "diaspora-ung".

Det kan også være overvejelser om hvorvidt der kan trækkes lande og netværk udenfor den nordiske ramme ind i konkrete nordiske projektsamarbejder. Altså om der kan arbejdes ud fra en både-og tankegang i stedet for en enten-eller.

Særlige problemstillinger

Af særlige problemstillinger og fokusområder kan der derudover nævnes, at der måske er behov for en ekstra indsats i forhold til meget ungegrupper, der i nogle nordiske lande er meget marginaliserede – fx roma-unge. Her kunne der være behov for en særlig styrkelse af foreningskompetencerne blandt de unge. Der kunne også være behov for aktiviteter og forskning som samler viden om romaer og deres historie i Norden mere systematisk og synligt. I nordisk regi kunne der evt. være tale om, at lande der har arbejdet mere fokuseret med anerkendelse af roma-befolkningen som fx Sverige formidler disse erfaringer til de andre nordiske lande.

Endvidere kunne der være behov for et øget fokus på ungelivet i Grønland og de særlige betingelser der gør sig gældende her. Det gælder fx det store frafald på ungdomsuddannelserne, den høje selvmordsrate blandt unge, spørgsmålet om sikring af børns og unges rettigheder fx i relation til børnekonventionen, undersøgelse af behovet for forebyggende ungdomsrådgivninger, undersøgelse og rådgivning omkring diskrimination og racisme m.v.

Mangfoldighed i det nordiske

Observationerne i dette projekt synes ikke kun relevante for NUK – eller for den sags skyld for ungeområdet. Det synes relevant for hele konstruktionen omkring det nordiske samarbejde, at udfordringen fra de globaliserede og stadigt mere mangfoldige samfund i Norden i dag både handler om at genfortolke den nordiske identitet og politik så den inkluderer alle borgere i Norden af i dag, og om at lade organiseringen af det nordiske samarbejde afspejle mangfoldigheden gennem fx ansættelse af medarbejdere med etnisk minoritetsbaggrund, tilpasse organisationsudviklingen den mangfoldige virkelighed og udsende signaler i publikationer, arrangementer m.v. som anerkender og værdsætter mangfoldigheden.

Udarbejdet af Helle Stenum
Projektleder